

ALONSO IBARROLA

Főpróba

Bejelentették a király látogatását, és az elmeegógyintézet igazgatója ünnepséget szervezett Őfelsége és udvara fogadtatására, melyben mindenki közreműködésére számított. Az egyik beteg felajánlotta, hogy remek halálugrást produkál az uszodában. A főpróbán minden teketória nélkül fejest ugrott a medencébe, amelyben az ugrás jellegének megfelelően nem volt víz. Szétzúzott fejfeltemették el, és az igazgató szívből sajnálta, hogy nem számíthat rá a továbbiakban. Egy másik bentlakó balett-részleteket kívánt előadni. Az igazgató, szkeptikusan ugyan, de részt vett a próbán. A *Hattyúk tava* első ütemére az önjelölt balett-táncosnő könnyed és elegáns mozdulatokat végzett a karjával. Sikerült fél méterre felemelkednie, majd bájosan lebegett a résztvevők feje felett, mielőtt finoman földet ért volna a színpadon. Az igazgató nem fogadta el a produkciót. „Nem illeszkedik a balett cselekményéhez”, jelentette ki. Nem fogadta el annak a kiskutyának a számát sem, aki hátsó lábán pitizve mellső mancsaiban négy narancssal zsonglórkodott. „A narancsos szám már kiment a divatból”, vetette oda. Egy másik bentlakó mindenképp poharat akart enni, és sürgősen át kellett vinni a gyengélkedőre. Az „ember-torony” igen eredeti kezdeményezésnek ígérkezett. Egy alacsony termetű, vézna és sápatag bentlakó tartotta gyengécske vállain az öt megtermett ápolóból álló tornyot. Az igazgatóság ezt a számot sem fogadta el, arra hivatkozva, hogy veszélyezteti az ápolók testi épségét.

Igazán mulatságos lett volna az oroszszelídítő paródiája. Egy szelídítőnek maszkírozott beteg bújt be a ketreche, ahol hat oroszlán várta, pontosabban hat társa oroszlánnak álcázva. Ostorral egyenként arra kényszerítette őket, hogy átugorjanak a karikán. Valószínű azonban, hogy a próbákon túl finoman bánt az ostorral, és a megmentésére kellett sietni, mert a hat oroszlán vak dühvel vetette rá magát. Véraláfutásos szemmel és leharapott orral került ki a ketrecből. Az „ember-ágyú” biztos sikert aratott volna, de a beteg elszámította a szükséges puskapor mennyiségét. Iszonyatos erővel lövellt ki, szilánkokra törte a díszterem egyik panoráma-ablakát, és soha többé nem hallottak felőle. Szerencsére Őfelsége az utolsó pillanatban lemondta a meghívást.

A repülön

A menetrendszerű repülőjárat dugig volt utasokkal. A repülő a menetrend szerint egyszer fogja megszakítani útját... Legalábbis így gondolta, amikor beszállt. Legnagyobb megdöbbenésére a légikisasszony közölte

vele, hogy mivel ő az egyetlen Wichitába tartó utas, a repülő (természetesen üzemanyag-spórolás céljából) nem fog leszállni... „A megállót minimum két utasnak kell kérelmeznie”, világosította fel a légikisasszony, és a kezébe nyomott egy kimondottan ilyen esetekre szolgáló ejtőernyőt. Rémületében indítványozta, hogy továbbrepül a többiekkel. Tájékoztatták, hogy erre csak abban az esetben nyílik lehetősége, ha pótjegyet fizet. Látván, hogy nincs más megoldás, engedelmesen hagyta, hogy ráadják az ejtőernyőt. A többi utas a legcsekélyebb érdeklődést sem mutatta az elhangzottak iránt. Olvasgattak, aludtak, beszélgettek. Szemlátomást hozzá voltak szokva az effajta előkészületekhez. Átvágtak a folyosón, és a repülő hátsó kijáratához léptek. Itt felirat hirdette: „Vészkiárat”. A légikisasszony, miközben kinyitotta az ajtót, az ejtőernyőről csüngő gyűrűre bökött: „Számoljon tízig, és rántsa meg!” És a mélybe lökte a rémült utast. A tetemet, természetesen szétlapulva, egy hét múlva találták meg. Kisebb botrány kerekedett a dologból, és a légitársaság beleegyezett, hogy tökéletesíti a fent említett esetekben használatos ejtőernyők működését.

Fogadalom

Melyik emlék fog legtovább megmaradni apámról? Egyszer végezni akart velem fékezhetetlen dühében egy tányér csicseriborsó miatt, amit nem voltam hajlandó megenni. Többször is nekiálltam, de végül kihánytam az egészet. Évek múltával ez a jelenet szeretetteljes, bensőséges színt kapott. Soha nem szolgáltatam okot apámnak, hogy büszke lehessen rám. És mégis szeret. Aznap tudtam meg, mikor hordágyon betolták a műtőbe. Az élete veszélyben forgott, és a szemében olyan halálfélelmet és annyi irántam való gyöngédséget láttam, hogy ünnepélyes fogadalmat akartam tenni, ahogy eltűnt a kórházi folyosó lengőajtaja mögött. De mit ígérhetek én? Könyöradományokat. Ibolyaszín csuhát öltök, mezítláb járok, vagy térden, egy kilométert, vagy tízet! Kisujjamat gyufával égetem meg... Hány percig bírnám a fájdalmat? Hosszú idő eltelt gondolataimba merülve. Vállamon a tapintatos kéz, a sebész keze, választ adott kétségeimre: „Sajnálattal közlöm, hogy édesapja meghalt.”

Önvédelemből

„Én követtem el, önvédelemből”. Ezek voltak első szavaim a rendőrkapitányságon a melán figyelő nyomozó előtt. Megkért, hogy várjak egy percet. Belépett az ügyeletes tiszt, néhány formanyomtatványt helyezett a kissé ósdi írógépbe, elkérte személyes adataimat, és miután jóváhagyóan bólintott, belekezdtem. „Ma délután kocsival

érkeztem haza egy kemény munkanap után. Fáradt voltam és rosszkedvű.” „Térjen a lényegre”, szakított félbe a rendőrfőnök. Nem hagytam magam, és megjegyeztem, maga is meg fog róla győződni, igen fontos figyelembe venni, milyen lelkiállapotban voltam. Nagyban befolyásolta, erősködtem, későbbi viselkedésemet. Talán más körülmények között, egy másik nap megjedtem volna a garázs félhomályából előbukkanó, kést szorongató fiúk alakjától. Nem tudom, hogyan jutottak be. Nincs se őrség, se felügyelet, de az ajtók csak saját kulccsal nyílnak automatikusan. Valószínűleg kihasználták, hogy valaki figyelmetlen volt. A helyzet az, hogy ott voltak... Én, hangsúlyoznom kell, nagyon rosszkedvű voltam... Munkahelyi ügyek, meg a család, az asszony, a gyerekek... Szóval azt mondtam nekik, jobban mondvá kiabáltam: „A k... anyátok! Gyertek, csak gyertek, egyenként foglak kinyírni titeket!” Ösztönösen hátrahőköltek, kezükben a nekem szegezett bicskával. Őrült dühömben levettem a ballonkabátot, a zakót, a nadrágot, az inget, a kismadrágot, a zoknit, a reumaövet – miközben ők döbbenet meredtek rám –, és alig néhány másodperc alatt anyaszült meztelen álltam előttük. „Most szúrjatok le – mondtam –, de gyorsan ám, gyerünk, gyerünk, de ne hibázzatok el, mert aztán rajtam a sor... és megölöm mindhármótokat! És remélem, kiderítem, hol laknak a szüleitek, a nagyszüleitek, a testvéreitek, az egész család, mert ki akarok nyírni mindenkit a fajtátokból, rohadékok, szemét, büdös buzik! A kurva anyátokat!” Meg se mozdultak, és én egyre jobban dühbe gurultam. Nekiugrottam az egyiknek. A másik kettő elrohant. Nem tudom, mit csináltam. Letepertem a földre, megragadtam a nyakát, a betonpadlónak ütöttem a koponyáját ötször, tízszer, hússzor, már vérzett az orra rettenetesen. Aztán eszembe jutott a másik kettő, és békén hagytam, kiterülve. Elsőre nem láttam senkit. Kezembe kaptam az első áldozat bicskáját. Egy percre sem gondoltam, hogy esetleg halott. Biztos voltam benne, hogy a társai elbújtak a parkoló kocsik közé. Üvöltve biztattam őket, hogy jöjjenek csak elő, küzdjünk meg, mint férfi a férfival... Hiába. Hirtelen megláttam egy alakot a kijárat mellett. Próbálta kifeszíteni, elmenekülni, kijutni onnan, de nem tudta, hogyan nyílik. Győzelmi ordítás tört ki belőlem, és a fiú megrettenve fordult hátra. Kiesett a kezéből a bicska. Nekifutásból ráugrottam, és gyomron döftem. Összeesett, mint egy rongybaba, meg se nyikkant. Csak

nagy nehezen bírtam kirángatni belőle a bicskát, mert tövig belevágtam. Újra meg újra döftem. De a dühöm és a rosszkedvem csak nem csillapodott. Ebben a pillanatban éles fájdalmat éreztem az oldalamban. Harmadik ellenfelem hátra támadott. Hátrafordultam. Szerencsém volt, csak apró karcolást ejtett rajtam. Megragadtam a bicskát, a fiú megkövülten nézett. A tekintetem és a viselkedésem kétségtelenül megrémítették. Szép lassan térdre rogyott, és nyöszörögni kezdett: „Kérem, ne öljön meg. Könyörgöm...” Nem futotta többre. Egy mozdulattal elnyisszantottam a nyakát. Bugyogott a vér belőle. Kivágtam az egyik szemét, aztán a másikat... Nem tudom, még miket csináltam, amíg végül lecsillapodtam. „Az ilyenek, nyomozó úr, visszaélnék az olyan jóhiszemű, jóindulatú, békés állampolgárok türelmével, mint én. Hát csak vigyázzanak, mert mi is ki tudunk ám jönni a sodrunkból. Érti, ugye?” Nagyon kedvesek voltak. Megittam a csésze kávé, és nyugodtnak éreztem magam. Körülbelül egy órát kellett várnom. Attól féltem, hogy pontról pontra ellenőrzik a vallomásom helyességét. Közölték – és a nyomozó hangjában némi csalódottság csengett –, hogy a garázsban nincs semmilyen hulla, semmilyen jel, nyom vagy körülmény, ami küzdelemre, rendbontásra vagy abnormitásra utalna. Zavart voltam és döbent: „Nem tévesztették el a garázst?” A nyomozó kedvesen karon fogott, és megkért, hogy menjek haza. „Pihenje ki magát, nyugodjon meg, és ha van valami fejlemény, majd felkeressük.” Nem mondtam semmit a feleségemnek és a gyerekeknek, akik egyébként se igen törődtek velem, mert éppen filmet néztek a tévében. A hálószobában megint ellenőriztem, hogy sajnos hiányzik a pénztárcám, az óráim és az arany jegygyűrűm. Nem tudtam elaludni, de úgy tettem, mint aki alszik, mikor a feleségem mellém bújt a tévéműsor végeztével. Nem tudott semmiről. Hogy magyarázzam el neki, hogy három taknyos kölyök apró bicskáikkal hadonászva kiraboltak a garázsban, és hogy egy szót sem szóltam, nem tanúsítottam semmi ellenállást és összepisiltem magam? Miért kell a rendőrségnek minden vallomást ellenőriznie? Más dolguk nincs? És most biztos azt hiszik, hogy meghibbantam... Maga mit gondol, doktor úr? Na, ne nézzen így rám. Már vége. Mennyivel tartozom?

Cserhádi Éva fordításai

Tomàs Escuder Palau (1945), író, szociológus, vitorlázó, számos útirajz és novelláskötet szerzője.

J. M. Ibarrola (1934), író, újságíró, kritikus, a spanyol mikromese műfaj egyik úttörője. Ma főként útirajzokat ír Franciaországról és Olaszországról.